

Stichting 1877, verslag 2016

Activiteiten:

Na de verkiezing van Donald Trump als president van de Verenigde Staten in november 2016 lijkt het onontkoombaar: de 'waarheid' doet er niet meer toe. Niet alleen betoonde Trump zich de meest leugenachtige presidentskandidaat – de fact checkers van het Amerikaanse Politico concludeerden dat 75 procent van zijn uitspraken niet waar waren, variërend van 'half true' tot 'false' (33 procent) en 'pants on fire' (18 procent) – er deed ook meer nep-nieuws de ronde dan ooit. En beide, de onware uitspraken en het fake nieuws maakten een vliegende vlucht in de echokamers van de sociale media, waarin berichten worden gefilterd zodat iedereen vooral zijn eigen gelijk bevestigd ziet. 'Post-truth' is volgens de Oxford Dictionary dan ook het woord van 2016.

Het is een verontrustende ontwikkeling, vooral ook omdat de gebruikelijke correctiemechanismen niet werken. Natuurlijk logen politici vroeger ook, maar zij werden toch niet graag in hun hemd gezet als leugenaar. Nu draaien de onderzoeksjournalisten en feitencheckers van de kwaliteitsmedia overuren, maar hun ontmaskeringen hebben nagenoeg geen invloed. Sterker, journalisten liggen zelf onder vuur, in de VS, maar ook de populistische politici in Europa geven af op wat alom de 'mainstream media' worden genoemd.

Hoe daar als journalistiek mee om te gaan, dat is de grote vraag. In ieder geval niet door de 'waarheid', hoe complex die vaak ook is, te relativiseren. Maar integendeel: door nog nauwgezet aan waarheidsvinding te doen. En door te reflecteren op de rol van de media, die steeds meer het hart en de buik van de lezer en kijker bedienen, met de rationele nuance als verliezer. Het vraagt, kortom, om journalistiek die continu probeert weerstand te bieden aan de verleiding van primaire emoties en de versimpeling, van zwart-witdenken.

Voor Stichting 1877 zijn deze ontwikkelingen aanleiding om het beleid van de afgelopen jaren voort te zetten. Met dank aan zijn donateurs biedt de stichting ondersteuning aan diepgravende journalistiek, een vorm van journalistiek die voor de democratische rechtsorde essentieel is, maar helaas onder druk staat. Dit gebeurt via het zogenoemde Fonds1877. Ook draagt de stichting bij aan de opleiding van jonge journalisten via het Martin van Amerongen Fellowship, dat zich in 2016 speciaal heeft gericht op talenten met een bi-culturele achtergrond en via de Masterclass van Investico. Tevens steunt Stichting1877 diverse grotere en kleinere culturele doelen.

Projecten die in 2016 ondersteuning kregen:

1. Stichting Investico, voorheen De Onderzoeksredactie. Deze stichting, een non-profit platform voor opleiding en journalistiek onderzoek, is mede opgericht door De Groene Amsterdammer;
2. De Gids, steunfinanciering voor dit 180 jaar oud literair tijdschrift;
3. De Martin van Amerongen-fellowship. Twee jonge journalisten krijgen een jaar de tijd om ter redactie van De Groene Amsterdammer het metier te leren.
4. Diverse onderzoeksjournalistieke projecten, die uitmondten in publicaties in De Groene Amsterdammer en diverse daarmee samenwerkende media. Bijdrage aan de buitengewone kosten voor deze arbeidsintensieve journalistieke verdieping.

Financiële verantwoording:

Inkomsten

Donateursactie De Groene Amsterdammer	€	103.208
Legaten en donaties	€	<u>100.000</u>
	€	203.208

Uitgaven

Investico, masterclasses	€	30.000
Culturele evenementen	€	3.000
De Gids	€	23.000
Martin van Amerongen fellowship	€	40.126
Onderzoeksjournalistiek	€	<u>66.098</u>
	€	162.215
Administratieve kosten, Accountant, bankkosten	€	<u>6.427</u>
	€	<u>168.642</u>
Resultaat Stichting 1877	€	34.566

Balans per 31 december 2016

Activa

Liquide middelen	€	307.064
Overlopende activa	€	<u>1.500</u>
Totaal	€	308.564

Passiva

Algemene reserve Stichting 1877	€	284.304
Reeds toegekende, nog te betalen donaties	€	23.000
Overlopende passiva	€	1.206
Totaal	€	308.564